

Justis
Ministerie van Veiligheid en Justitie

Jaarverslag 2015

Landelijk Bureau Bibob

Datum	20 april 2016
Status	Definitief

Inhoud

Voorwoord

De screeningsautoriteit Justis werkt aan een veiligere en rechtvaardigere samenleving door het screenen van personen en organisaties. Het Landelijk Bureau Bibob heeft als onderdeel van Justis ook in 2015 wederom bijgedragen aan deze opdracht door zoals gebruikelijk vergunningen voor met name de horeca, seksbranche en coffeeshops te screenen. Maar naast onderzoeken binnen deze traditionele Bibob-sectoren heeft het Bureau tevens verschillende vastgoedtransacties, aanbestedingen en vergunningen voor onder meer de transportsector onderzocht. Niet eerder is het aantal adviesaanvragen bij het Bureau is zo hoog geweest.

Niet alleen weten bestuursorganen het Landelijk Bureau Bibob goed te vinden, het Bureau zelf heeft het afgelopen jaar proactief de kennis, expertise en ervaring waarover zij beschikt gedeeld met partners. Zoals gebruikelijk hebben medewerkers van het Bureau door het hele land vele bestuursorganen en informatieleveranciers bezocht. Daarnaast is er onder meer een landelijke themabijeenkomst georganiseerd over de Wet Bibob en milieu en heeft het Bureau een handreiking over de toepassing van de Wet Bibob op subsidies uitgebracht. Ook heeft het Bureau nog een extra stap gezet om de beschikbare kennis breder toegankelijk te maken. Eind 2015 is de online database met alle aan Bibob-gerelateerde bestuursrechtelijke uitspraken geïntroduceerd. Een unieke database die Bibob-ambtenaren, maar ook advocaten, rechters, studenten, ondernemers en andere geïnteresseerden toegang biedt tot alle relevante jurisprudentie over een bepaald Bibob-thema zoals het zakelijk samenwerkingsverband.

Dat het landschap van de Wet Bibob continu in verandering is, blijkt onder andere uit een aantal uitspraken van de Raad van State in 2015. Ieder jaar worden meerdere Bibob-zaken aan de hoogste bestuursrechter voorgelegd. In 2015 heeft dit tot meer nieuwe inzichten geleid dan de voorgaande jaren het geval was. Om hier wat meer beeld bij te geven, wordt in dit jaarverslag een aantal van deze uitspraken uitgediept.

Het hoge aantal adviesaanvragen in combinatie met een toenemende complexiteit en diversiteit van onderzoeken en in een aantal gevallen lange levertijd van informatieleveranciers, heeft in 2015 tijdelijk geleid tot een hogere werkvoorraad en langere doorlooptijd van de uitgebrachte Bibob-adviezen. Diverse maatregelen zijn reeds in 2015 geïmplementeerd om zo afnemers in 2016 weer tijdig van adviezen te kunnen voorzien.

2016 zal in het teken staan van de verdere versteviging van de verbinding tussen het Landelijk Bureau Bibob en haar steeds grotere groep partners en afnemers. Alleen met een frisse en scherpe blik naar buiten kan het Landelijk Bureau Bibob maximaal bijdragen aan een veiliger en rechtvaardiger samenleving.

Iep Visser
Directeur Landelijk Bureau Bibob
Algemeen directeur Justis

1 Inleiding

Met de Wet Bibob kunnen bestuursorganen[1] de achtergrond van een (rechts)persoon onderzoeken in het kader van vergunning- en subsidieverlening, bij het aangaan van een vastgoedtransactie of bij het gunnen van een overheidsopdracht. Indien er een ernstig gevaar bestaat dat de aanvrager of zijn zakelijke omgeving crimineel verkregen vermogen aanwendt of andere strafbare feiten zal plegen in het licht van zijn bedrijfsvoering, dan kan de betreffende overheidsinstantie weigeren om met hem in zee te gaan. Zo wordt voorkomen dat de overheid criminele activiteiten faciliteert en wordt de bonafide ondernemer beschermd tegen oneerlijke concurrentie.

Om tot een zorgvuldig besluit te komen, kunnen de hiervoor genoemde bestuursorganen het Landelijk Bureau Bibob ('het Bureau') verzoeken onderzoek te verrichten. Het Bureau raadpleegt bij dat onderzoek een groot aantal open en gesloten informatiebronnen over de betrokkene en zijn zakelijke omgeving en komt uiteindelijk tot een conclusie over de mate van gevaar als bedoeld in artikel 3 van de Wet Bibob.

Het Bureau is onderdeel van Justis, de screeningsautoriteit van het ministerie van Veiligheid en Justitie dat onder meer verantwoordelijk is voor het afgeven van de Verklaring omtrent het Gedrag (VOG) en het Toezicht op Rechtspersonen. Justis is gecertificeerd volgens de ISO 9001 normering.

Met dit jaarverslag legt het Bureau verantwoording af voor de activiteiten in het jaar 2015. In paragraaf 2 zal worden ingegaan op deze adviestaak; het aantal aangevraagde en verstrekte adviezen komt aan bod en er wordt ingegaan op de conclusies en de doorlooptijden van de verrichte onderzoeken.

In paragraaf 3 komt een aantal opvallende ontwikkelingen uit 2015 aan bod, waaronder jurisprudentie van de Raad van State.

In paragraaf 4 wordt tot slot de tweede wettelijke taak van het Bureau besproken, namelijk het adviseren over toepassing en implementatie van de Wet Bibob. Het Bureau stelt zich tot doel te fungeren als expertisecentrum en onderneemt jaarlijks activiteiten om zoveel mogelijk kennis te delen en bestuursorganen zo goed mogelijk te ondersteunen.

---

[1] De Wet Bibob maakt onderscheid tussen bestuursorganen en rechtspersonen met een overheidstaak. Ten behoeve van de leesbaarheid wordt in alle gevallen gesproken over bestuursorganen.

2 Adviestaak

2.1 Adviesaanvragen

In 2015 heeft het Bureau 289 aanvragen voor een advies en 49 aanvragen voor een aanvullend advies in behandeling genomen. Het aantal adviesaanvragen is daarmee het hoogst sinds de oprichting van het Bureau.

De aanhoudende stijging van adviezen is deels te verklaren door de uitbreiding van het toepassingsbereik van de Wet Bibob in 2013 met onder meer vastgoedtransacties en de verbetering van de informatiepositie van bestuursorganen in datzelfde jaar. Bestuursorganen zien ten gevolge hiervan, met ondersteuning van de Regionale Informatie en Expertise Centra (RIEC's), meer aanleiding om van het Bibob-instrument gebruik te maken.

Een aanvullend advies wordt in de praktijk door een bestuursorgaan vaak aangevraagd
na een verstrekte zienswijze door de betrokkene. Het bestuursorgaan kan op die manier laten onderzoeken in hoeverre de door de betrokkene ingebrachte zienswijze tot een ander advies en besluit zouden moeten leiden.

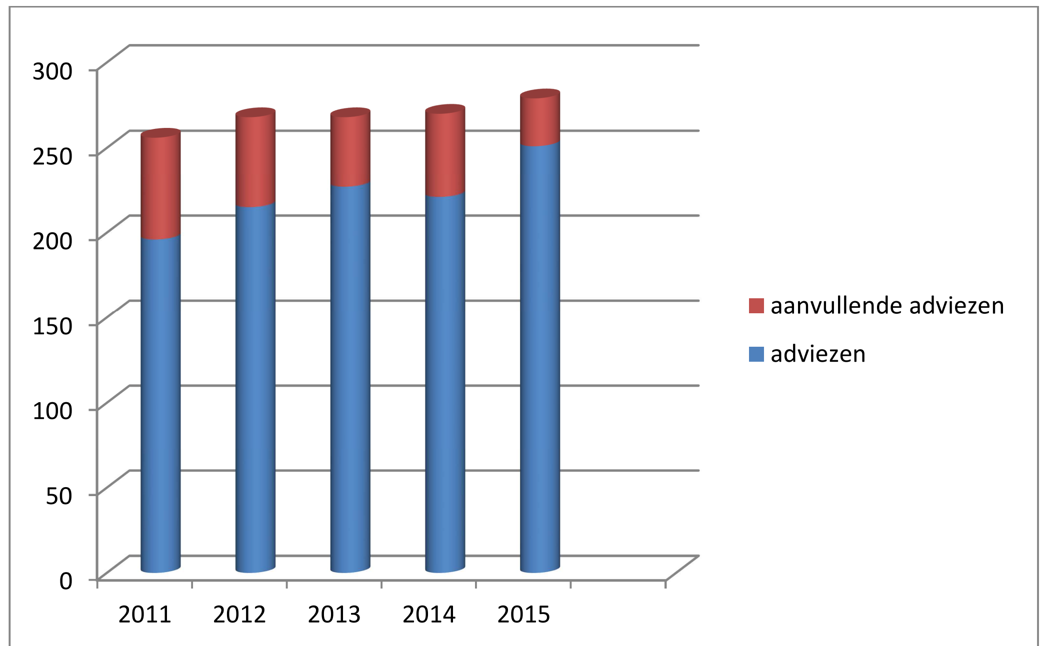
Geografische verdeling adviesaanvragen
Van de adviesaanvragen komen geografisch gezien de meeste aanvragen van bestuursorganen uit de provincie Noord-Brabant, gevolgd door Zuid-Holland en Noord-Holland. Het minst aantal adviesaanvragen komt uit de provincie Flevoland. Vanuit zelfstandige bestuursorganen zijn in totaal vier adviesaanvragen ontvangen in 2015 en vanuit de Rijksoverheid 17.

Groningen (6)
Friesland (13)
Drenthe (4)
Noord-Holland (43)
Flevoland (1)
Overijssel (4)
Utrecht (10)
Gelderland (18)
Zuid-Holland (69)
Noord-Brabant (77)
Zeeland (6)
Limburg (18)
Rijksoverheid (17)
Zelfstandige bestuursorganen (4)

Tipfunctie Openbaar Ministerie
In 53 aangevraagde adviezen was sprake van een tip van het Openbaar Ministerie.[2] In 2014 waren dit er 39. Het ressortspakket Den Bosch tipte in 2015 met 18 maal veruit het meest.

2.2 Uitgebrachte adviezen

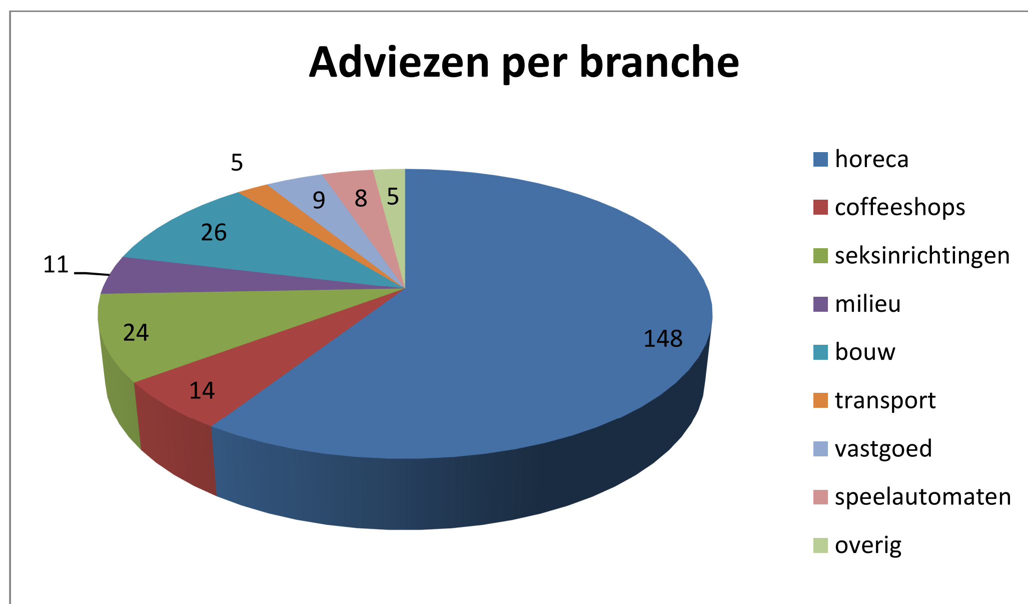
In 2015 heeft het Bureau 251 adviezen verstrekt en 28 aanvullende adviezen. Het aantal uitgebrachte adviezen is substantieel gestegen, het aantal aanvullende adviezen juist gedaald. Er zijn 35 adviesaanvragen ingetrokken. De redenen voor intrekking vanuit een bestuursorgaan zijn meerledig. Zo kunnen door het bureau gestelde aanvullende vragen aan de aanvrager of nieuwe ontwikkelingen tijdens het onderzoek leiden tot intrekking van een aanvraag voor een Bibob-advies door het bestuursorgaan.

[2] Op grond van artikel 26 van de Wet Bibob is de officier van Justitie bevoegd het bestuursorgaan te adviseren een Bibob-advies aan te vragen als hij over informatie beschikt waaruit blijkt dat de betrokkene in relatie staat tot strafbare feiten.

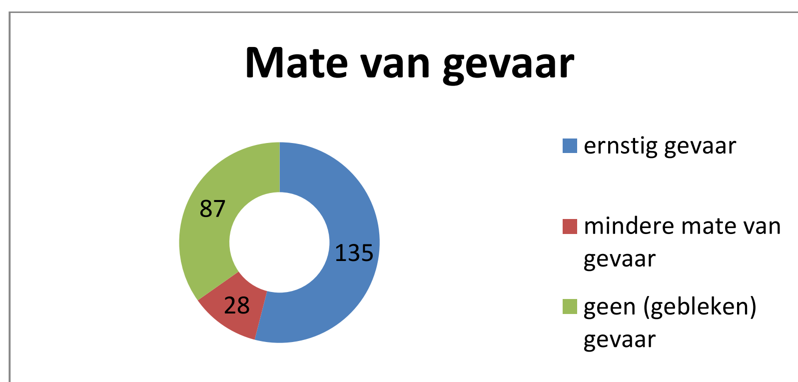
Adviezen per bestuursorgaan
In 2015 zijn 227 adviezen aan gemeenten verstrekt, elf aan provincies en drie aan zelfstandige bestuursorganen. Waar het Rijk in 2014 één Bibob-advies ontving, waren dit er in 2015 elf.

Adviezen per branche
Veruit de meeste adviezen blijven betrekking hebben op de horecasector. Het aantal vastgoedadviezen blijft stijgen en zal naar verwachting in de komende jaren verder toenemen; het Bureau is actief op dit thema door het organiseren van voorlichting en ondersteuning van de implementatie van dit thema bij onder andere gemeenten.

Mate van gevaar
De adviezen kunnen worden onderverdeeld in de mate van gevaar dat de beschikking mede zal worden gebruikt om crimineel verkregen vermogen te benutten of om strafbare feiten te plegen. Het Bureau concludeerde in 2015 135 maal een ernstig gevaar, in 28 gevallen een mindere mate van gevaar en 87 keer concludeerde het Bureau dat er geen gevaar in de zin van de Wet Bibob is gebleken. Eén advies betrof een aanbestedingsprocedure. Daarin concludeerde het Bureau dat er sprake was van uitsluitingsgronden.[3] De cijfers zijn vergelijkbaar met die van 2014, met dien verstande dat het aantal geen gebleken gevaar adviezen wat is toegenomen ten koste van het aantal adviezen met een conclusie mindere mate van gevaar.

[3] Bij overheidsopdrachten is de weigeringsgrond artikel 3 van de Wet Bibob niet van toepassing, maar wordt onderzocht of er uitsluitingsgronden zijn zoals geformuleerd in de aanbestedingswet.

2.3 Doorlooptijden

De combinatie van een hoog aantal adviesaanvragen, een toenemende complexiteit van onderzoeken op bijvoorbeeld de toepassingsgebieden vastgoed en milieu en in een aantal gevallen lange levertijd van informatieleveranciers, heeft er in 2015 tijdelijk toe geleid dat er sprake was van een hoge werkvoorraad en langere doorlooptijd van de uitgebrachte Bibob-adviezen. In 2015 is 25% van de adviezen binnen de 8 weken termijn uitgebracht (in tegenstelling tot de beoogde 60%) en 56% van de adviezen binnen de 12 weken termijn (in tegenstelling tot de beoogde 90%).

Doorlooptijden per jaar

Jaar	Binnen 8 weken	Tussen 8 en 12 weken	Langer dan twaalf weken
2011	67%	21%	12%
2012	47%	28%	25%
2013	32%	25%	43%
2014	63%	26%	11%
2015	25%	56%	19%

In april 2015 is het Bureau gestart met een verbeterplan om in de toekomst de hogere instroom structureel het hoofd te kunnen bieden en binnen de wettelijke termijn de adviezen te kunnen afgeven. Dit verbeterplan heeft zichtbaar effect, waardoor de doorlooptijden inmiddels sterk zijn verbeterend en het aantal verstrekte adviezen binnen de termijn fors is gestegen.

2.4 Kwaliteit adviezen

Kwaliteitscommissie Bibob
Adviezen van het Bureau worden door de kwaliteitscommissie Bibob jaarlijks steekproefsgewijs getoetst op kwaliteit en op zorgvuldigheid waarmee de adviezen tot stand zijn gekomen. De kwaliteitscommissie is onafhankelijk in haar selectie en bevindingen. Deze bevindingen worden jaarlijks gerapporteerd aan de minister van Veiligheid en Justitie. Daarnaast worden de bevindingen besproken met het Bureau en geeft de commissie aanbevelingen ter verbetering. De aanbevelingen gebruikt het Bureau om het Bibob-advies te verbeteren op kwaliteit, leesbaarheid en zorgvuldigheid. Het jaarverslag van de kwaliteitscommissie wordt gelijktijdig met het jaarverslag van het Bureau aangeboden aan de Tweede Kamer.

In 2015 heeft de kwaliteitscommissie 6% van de adviezen beoordeeld. In het jaarverslag is de kwaliteitscommissie algemeen van oordeel dat de onderzoeken van het Bureau aan een hoge standaard van zorgvuldigheid voldoen. De beoordeelde adviezen zijn naar het oordeel van de commissie goed onderbouwd en er is op deskundige en uitvoerige wijze onderzoek gedaan. De broninformatie van de adviezen is correct geselecteerd en op de juiste wijze in de adviezen verwerkt en geanalyseerd. Over het algemeen zijn de adviezen juridisch houdbaar en bruikbaar voor het bestuursorgaan. In enkele gevallen acht de kwaliteitscommissie de adviezen op onderdelen voor verbetering vatbaar. Dit
betreft onder meer het voor de aanvrager in toenemende mate inzichtelijker maken van de onderbouwing van de conclusie in het Bibob-advies.

Het Bureau zal de aanbevelingen op korte termijn bespreken met de kwaliteitscommissie. Hierna zal het bureau bezien welk vervolg aan de aanbevelingen moet worden gegeven.

Evaluatie door bestuursorganen
In het streven naar continue verbetering voert het Bureau een doorlopende evaluatie uit naar de mening van de bestuursorganen over de uitgebrachte adviezen. Na verstrekking van het advies wordt het bestuursorgaan gevraagd zowel de kwaliteit van het advies als de dienstverlening van het Bureau te evalueren en een oordeel te geven over de doorlooptijd. In 2015 hebben de bestuursorganen 40 adviezen beoordeeld (in 2014 waren dit er nog 89) en de volgende gemiddelde cijfers geleverd:

Doorlooptijd	Leesbaarheid	Volledigheid	Communicatie
6	8	8	8

De (afgeronde) cijfers over 2014 zagen er als volgt uit:

Doorlooptijd	Leesbaarheid	Volledigheid	Communicatie
7	8	8	8

3 Ontwikkelingen 2015

In 2015 hebben zich meerdere ontwikkelingen voorgedaan die van invloed zijn op de toepassing van de Wet Bibob in de toekomst.

3.1 Eigen onderzoek bestuursorgaan

In het kader van de Evaluatie- en Uitbreidingswet Bibob (in werking getreden op 1 juli 2013) is het eigen onderzoek van het bestuursorgaan voorzien van een meer specifieke wettelijke grondslag en is de informatiepositie van bestuursorganen verbeterd.[4] Zo zijn zij sindsdien bevoegd om alle politie en justitiële informatie over de betrokkene te raadplegen in het kader van een Bibob-onderzoek, opdat zij zelfstandig een besluit kunnen nemen, dan wel een betere afweging kunnen maken over een adviesaanvraag bij het Bureau.[5] Hoewel het eigen onderzoek in de praktijk doorgaans goed wordt uitgevoerd, is in 2015 gebleken dat de toegenomen complexiteit ervan(onder andere door de verbeterde informatiepositie) als ingewikkeld kan worden ervaren door (veelal kleinere) gemeenten met weinig Bibob-ervaring. Er kunnen bijvoorbeeld misverstanden ontstaan over de redenen van indienen van een adviesaanvraag, over de bevoegdheden (die niet altijd ten volle worden benut) of over de reikwijdte van het onderzoek van het Bureau. Om bestuursorganen beter uit te rusten heeft het Bureau het initiatief genomen om een beknopte handreiking op te stellen over het eigen onderzoek. Daarbij zal worden samengewerkt met de RIEC's, die de bestuursorganen veelal ondersteunen bij het verrichten van het eigen onderzoek. De handreiking wordt in 2016 uitgebracht.

3.2 Wet Bibob en vastgoedtransacties

Vastgoedtransacties met de overheid als partij vallen sinds 2013 onder de werking van de Wet Bibob. Het Bureau heeft in dat kader in 2014 reeds een handreiking over Bibob en vastgoed uitgebracht en een themabijeenkomst georganiseerd. De eerste effecten daarvan zijn 2015 merkbaar geworden: het aantal uitgebrachte adviezen is toegenomen en steeds meer bestuursorganen hebben vastgoed opgenomen in hun beleidsregels Bibob. Niettemin is in 2015 gebleken dat de behoefte aan ondersteuning en voorlichting groot is. Het Bureau biedt daarom in 2016 een voorlichtingsmodule over dit thema aan en maakt een ronde langs gemeenten en provincies die daarvoor belangstelling hebben.

---

[4] *Kamerstukken II* 2011/2012, 32 676, nr. 7, p. 4 en 5.

[5] Zie artikel 4.3, eerste lid onder l Besluit politiegegevens en artikel 15 Besluit justitiële en strafvorderlijke gegevens.

3.3 Jurisprudentie

In 2015 hebben de hoogste Nederlandse bestuursrechters 14 uitspraken gedaan naar aanleiding van hoger beroep tegen uitspraken van rechtbanken waaraan Bibob-adviezen van het Bureau ten grondslag lagen. Het gaat om 13 uitspraken van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: Afdeling) en één uitspraak van het College van Beroep voor het bedrijfsleven. In het overgrote deel van de gevallen bleven de conclusies uit het onderliggende Bibob-advies in de uitspraken in stand, net als in voorgaande jaren. Uit de uitspraken in 2015 blijkt dat de Wet Bibob nog voortdurend in ontwikkeling is, verschillende uitspraken hebben tot nieuwe inzichten geleid. Om een beter beeld te geven worden deze uitspraken onderstaand uitgelicht. Het Bureau beziet continue op welke wijze dergelijke uitspraken leiden tot een bijstelling van de bestaande richtlijnen en werkwijze die zij hanteert in adviezen.

ABRS 11 februari 2015, ECLI:NL:RVS:2015:3 (Bewijssepot)
Bij het beoordelen van de mate van gevaar worden op grond van de Wet Bibob zowel veroordelingen als (ernstige) vermoedens van betrokkenheid bij strafbare feiten betrokken. Wanneer het Bureau in de onderzoeken voorheen stuitte op strafzaken waarin was geseponeerd wegens gebrek aan bewijs, ging het zelf over tot het beoordelen van de ernst van het vermoeden van betrokkenheid bij het vermeende strafbare feit. Op 11 februari 2015 oordeelde de Afdeling echter dat van de aannemelijkheid van iemands betrokkenheid bij een strafbaar feit in het geheel niet meer mag worden uitgegaan, wanneer wegens onvoldoende bewijs geen strafrechtelijke vervolging meer zal plaatsvinden. Daarmee stelt de Afdeling bewijssepots gelijk aan vrijspraken en kan de betreffende informatie niet meer in een Bibob-beoordeling worden betrokken. De Afdeling kiest daarmee voor een nieuwe lijn, waar het eerder oordeelde dat een bewijssepot het vermoeden niet wegneemt[6] en het sepot op zichzelf niet doorslaggevend is voor de beoordeling.[7]

ABRS 15 juni 2015, ECLI:NL:RVS:2015:2226 (Tijdsverloop bij de A-grond)
Het Bureau onderzoekt, kortgezegd, de mate van gevaar dat een beschikking wordt gebruikt om crimineel verkregen vermogen te investeren (de a-grond) of om andere strafbare feiten te plegen (de b-grond). De mate van gevaar op de a-grond wordt bepaald aan de hand van de (vermoedelijk) gepleegde strafbare feiten waarmee voordeel is behaald. Het Bureau is er daarbij steeds vanuit gegaan dat de verstreken tijd tussen het strafbare feit en het onderzoek geen rol speelt en het criminele geld altijd deel uit blijft maken van het vermogen, althans tot daar door een ontnemingsmaatregel verandering in is gebracht. Tot recent heeft de Afdeling die werkwijze steeds, zij het impliciet, geaccepteerd. Op 15 juni 2015 oordeelde de Afdeling echter dat, hoewel het criminele geld inderdaad tot het vermogen blijft behoren, het tijdsverloop na het plegen van strafbare feiten onder omstandigheden dient *"te worden meegenomen in de beoordeling omdat het rechtstreekse verband tussen het verkregen voordeel en de benutting daarvan in de loop van de tijd kan afnemen"*. Sindsdien weegt het Bureau tijdsverloop in relatie tot de grootte van het verkregen voordeel dan ook mee bij de beoordeling van de A-grond.

ABRS 23 september 2015, ECLI:NL:RVS:2015:2977Artikel 4, tweede lid, van de Wet Bibob
Zowel het bestuursorgaan als Bureau Bibob kan de betrokkene vragen stellen over de financiering en zeggenschapsstructuur van de betreffende onderneming. Deze vragen hebben tot doel inzichtelijk te maken welke (rechts)personen van belang zijn

---

[6] ABRS 21 juli 2010, ECLI:NL:RVS:2010:BN1947.
[7] ABRS 18 juli 2007, ECLI:NL:RVS:2010:BA9799.

in het Bibob-onderzoek. Indien de betrokkene deze vragen niet beantwoordt, kan dit ertoe leiden dat hij geen vergunning krijgt of de bestaande vergunning wordt ingetrokken.

Indien de vragen door het bestuursorgaan worden gesteld in het kader van een vergunningaanvraag, kan het niet beantwoorden daarvan leiden tot het buiten behandeling laten op grond van artikel 4:5 van de Algemene wet bestuursrecht. Stelt het bestuursorgaan de vragen in relatie tot een verleende vergunning, dan staat het niet beantwoorden daarvan op grond van artikel 4, eerste lid Wet Bibob gelijk aan een ernstig gevaar en kan de vergunning worden ingetrokken. Het Bureau is er tot deze uitspraak vanuit gegaan dat, ongeacht de vraag of het om een aangevraagde dan wel verleende vergunning gaat, het niet beantwoorden van door het Bureau gestelde vragen op grond van artikel 4, tweede lid Wet Bibob wordt aangemerkt als een ernstig gevaar en de vergunning op basis daarvan kan worden geweigerd of ingetrokken.

De Afdeling heeft in deze uitspraak bepaald dat ook het Bureau een onderscheid dient te maken tussen een reeds verleende vergunning en een vergunningaanvraag. Is het onderzoek gericht op een verleende vergunning, dan wordt het niet beantwoorden van door het Bureau gestelde vragen nog steeds aangemerkt als een ernstig gevaar en kan het bestuursorgaan de vergunning intrekken. Gaat het echter om een vergunningaanvraag, dan geldt de sanctie van artikel 4, tweede lid Wet Bibob niet. Het bestuursorgaan kan de aanvraag volgens de Afdeling op grond van artikel 4:5 van de Awb echter wel buiten behandeling stellen, indien het van oordeel is dat de door de betrokkene aan het Bureau verstrekte gegevens en bescheiden onvoldoende zijn voor de beoordeling van de aanvraag.

Aangezien deze uitspraak tot het gevolg leidt dat het bestuursorgaan een aanvraag buiten behandeling kan laten nadat een ander (het Bureau) om informatie heeft gevraagd, heeft het Bureau diverse bestuursorganen betrokken bij het ontwikkelen van een voor hen hanteerbare werkwijze. De situatie kan zich immers voordoen dat het bestuursorgaan de informatie onvoldoende vindt om het gevaar te beoordelen, maar het bestuursorgaan de aanvraag toch inhoudelijk wenst te beoordelen. Het Bureau zal daarom direct na het verstrijken van de termijn waarbinnen de informatie dient te worden verstrekt het bestuursorgaan de keuze voorleggen en het onderzoek alleen voortzetten indien het bestuursorgaan de aanvraag niet buiten behandeling laat. Het gevolg daarvan is echter wel dat het onderzoek onvolledig kan zijn. Dit zal in alle gevallen door het Bureau worden gecommuniceerd richting de betreffende bestuursorganen.

4 Kennis delen

De uitvoering van de Wet Bibob kan complex zijn. Het Bureau begeleidt daarom de afnemers van de adviezen en deelt zo veel mogelijk kennis.

4.1 Ondersteuning in concrete zaken

Het Bureau biedt waar nodig ondersteuning bij concrete adviesaanvragen, zonder daarbij in het besluit van het bestuursorgaan te treden. Dat gebeurde ook in 2015 via een intakegesprek voordat het onderzoek van het Bureau start, bijvoorbeeld indien het betreffende bestuursorgaan niet eerder een adviesaanvraag heeft ingediend of het onderzoek op voorhand complex lijkt. Tijdens dergelijke gesprekken wordt onder meer ingegaan op het eigen onderzoek van het bestuursorgaan, de wijze van onderzoeken door het Bureau en de grenzen van de Wet Bibob waarbinnen het Bureau heeft te opereren. Ondersteuning heeft in 2015 ook (desgevraagd) plaatsgevonden nadat het advies verstrekt was, bijvoorbeeld in juridisch complexe of politiek gevoelige zaken. Het Bureau heeft dan steeds de totstandkoming en de conclusie van het advies toegelicht en heeft ondersteund bij vragen over bijvoorbeeld de vergewisplicht en de geheimhoudingsverplichting.

4.2 Ondersteuning algemeen

Het Bureau stelt via de website van Justis informatie over de Wet Bibob en daaraan gerelateerde onderwerpen beschikbaar. Voorts wordt informatie gedeeld via nieuwsbrieven en tenslotte heeft het Bureau in 2015 dagelijks vragen van bestuursorganen via telefoon en e-mail beantwoord in het kader van de helpdeskfunctie.

4.3 Jurisprudentiedatabank

In 2015 heeft het Bureau een jurisprudentiedatabank met alle uitspraken over het Bibob-instrument op de website geïntroduceerd. De database biedt Bibob-ambtenaren, advocaten, rechters, studenten en andere geïnteresseerden een handige tool om snel alle relevante jurisprudentie over een bepaald Bibob-thema te vinden. Wie bijvoorbeeld alles wil weten over het begrip 'zakelijk samenwerkingsverband', kan hierop gericht zoeken zodat alle uitspraken waarin de rechter zich over dit begrip heeft uitgelaten verschijnen. De zoekterm kan ook worden gecombineerd met andere gegevens, zoals rechterlijke instantie, toepassingsgebied of wetsartikel. Verder heeft het Bureau de belangrijkste overwegingen van de uitspraken samengevat, zodat direct inzichtelijk is op welke punten een uitspraak relevant is.

4.4 Expertbijeenkomsten

Het Bureau hecht aan een goede relatie met de afnemers van de adviezen. Daartoe heeft het in 2015 twee maal expertbijeenkomsten met de G4 (Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Utrecht), de B5 (Tilburg, Den Bosch, Breda, Eindhoven en Helmond), grote gemeenten in Gelderland en Overijssel, de provincies en met de RIEC's gehouden. Tijdens deze bijeenkomsten zijn actuele Bibob-thema's besproken en is jurisprudentie geanalyseerd.

4.5 Landelijke bijeenkomst: Wet Bibob en milieu

Evenals in de voorgaande jaren heeft het Bureau in 2015 een landelijke themabijeenkomst georganiseerd, dit keer samen met de provincies Noord-Brabant en Noord-Holland. Tijdens deze bijeenkomst in het provinciehuis van Noord-Holland te Haarlem is ingegaan op de vraag hoe de Wet Bibob kan worden ingezet tegen milieucriminaliteit. Er is gekozen voor het thema milieu omdat er enerzijds een toename is waar te nemen in de activiteiten van provincies op dit terrein. Anderzijds zijn omgevingsdiensten (die veel taken op het gebied van het verlenen van omgevingsvergunningen uitvoeren) relatief nieuw met de Wet Bibob. Het publiek bestond uit Bibob-ambtenaren en vergunningverleners van gemeenten, provincies en omgevingsdiensten.

4.6 Rijkssubsidies

Blijkens de cijfers uit de jaarverslagen van het Bureau wordt de Wet Bibob op subsidies beperkt toegepast. In het kader van de rijksbrede aanpak van fraude is eind 2015 een aanzet gegeven om dit voor subsidies van het Rijk te veranderen. De Directie Rechtshandhaving en Criminaliteitsbestrijding van het ministerie van Veiligheid en Justitie heeft mogelijke fraude met rijkssubsidies in 2015 scherper in beeld gebracht. Als uitvloeisel daarvan heeft het Bureau een handreiking over de toepassing van de Wet Bibob op subsidies gepubliceerd. Bovendien heeft het Bureau de werking van de Wet Bibob toegelicht tijdens een door het ministerie van Veiligheid en Justitie georganiseerde bijeenkomst over subsidiefraude, waarbij onder meer de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland en subsidieverleners van diverse ministeries aanwezig waren.